

**Установа адукацыі
«Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут імя А.Д. Сахарова»
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта**

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Намеснік дырэктара па вучэбнай і
выхаваўчай рабоце

МДЭІ імя А. Д. Сахарова БДУ

І. Э. Бучанкоў

04.09 2018 г.

Рэгістрацыйны № УД - 546-18 / вуч.

**САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНЫ МОДУЛЬ 1. ГІСТОРЫЯ
Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасцей:**

1-31 04 05 – Медыцынская фізіка
1-80 02 01 – Медыка-біялагічная справа

2018 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе тыпавой вучэбнай праграмы для ўстаноў вышэйшай адукацыі «Гісторыя», зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь 30.06.2014, рэг. № ТД-СГ.023/тып., а таксама вучэбных планаў 107-18/уч; 108-18/уч.

СКЛАДАЛЬНІКІ:

М. А. Плавінскі, загадчык кафедры сацыяльна-гуманітарных навук і ўстойлівага развіцця ўстановы адукацыі «Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут імя А. Д. Сахарова» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, кандыдат гістарычных навук, дацэнт,

М. І. Сцяпанавы, выкладчык кафедры сацыяльна-гуманітарных навук і ўстойлівага развіцця ўстановы адукацыі «Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут імя А. Д. Сахарова» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай сацыяльна-гуманітарных навук і ўстойлівага развіцця ўстановы адукацыі «Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут імя А. Д. Сахарова» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(пракакол № 11 ад 31.08. 2018);

Савет факультэта маніторынгу навакольнага асяроддзя ўстановы адукацыі «Міжнародны дзяржаўны экалагічны інстытут імя А. Д. Сахарова» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(пракакол № 1 ад 04.09 2018).

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма «Гісторыя» прызначана для рэалізацыі на першай ступені вышэйшай адукацыі ў рамках модулю сацыяльна-гуманітарных дысцыплін.

Дадзеная праграма скіравана на авалоданне студэнтамі асноўнымі тэарэтычнымі дасягненнямі гістарычнай навукі, апрацоўку, асэнсаванне і сістэматызацыю навукова абгрунтаванай інфармацыі, набыццё практыкаарыентаваных уменняў. Вызначальныя асаблівасці дадзенай праграмы: выкарыстанне кампетэнтнаснага падыходу ў навучанні, значная роля самастойнай працы студэнтаў, магчымасць выкарыстання сучасных інавацыйных тэхналогій.

Месца вучэбнай дысцыпліны «Сацыяльна-гуманітарнага модуля 1. Гісторыя» ў сістэме сацыяльна-гуманітарных ведаў вызначаецца тым, што прадметам яе вывучэння з'яўляюцца найбольш важныя пытанні дзяржаўна-палітычнага, сацыяльна-эканамічнага, канфесійнага, культурнага і духоўнага развіцця беларускага народа ў кантэксце рэгіянальнай і цывілізацыйнай (агульнаеўрапейскай) гісторыі.

Актуальнасць вывучэння азначанай дысцыпліны абумоўлена неабходнасцю выпрацоўкі аб'ектыўнага навуковага падыходу да гісторыі беларускага народа, генезіс якога адбываўся на фоне ўзаемадзеяння разнастайных сацыяльна-эканамічных, этнакультурных, геапалітычных і культурна-цывілізацыйных працэсаў. Разуменне студэнтамі гэтых асаблівасцей з'яўляецца неабходнай умовай не толькі для парыхтоўкі спецыяліста-прафесіянала, але і выхавання якасцей асобы, што вылучаюць яе як грамадзяніна і патрыёта.

Дысцыпліна цесна звязана з шэрагам іншых курсаў, якія ўваходзяць у сацыяльна-гуманітарны модуль, а менавіта: «Паліталогія», «Сацыялогія», «Філасофія», «Эканоміка», «Гісторыя славянскіх народаў» і інш.

Пры стварэнні праграмы ўлічваўся аб'ём ведаў, атрыманых студэнтамі ў рамках курса сярэдняй школы. Змест праграмы складзены і структураваны на аснове праблемна-храналагічнага падыходу.

Праграма распрацавана ў адпаведнасці з наступнымі нарматыўнымі і метадычнымі дакументамі:

- Канцэпцыя аптымізацыі зместу, структуры і аб'ёму сацыяльна-гуманітарных дысцыплін ва ўстановах вышэйшай адукацыі (зацверджана Загадам Міністра адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 22.03.2012 № 194);
- Парадак распрацоўкі і зацвярджэння вучэбных праграм і праграм практык (зацверджаны Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 27.05.2013 № 405);
- Гісторыя. Тыпавая вучэбная праграма па абавязковым модулі для ўстаноў вышэйшай адукацыі / пад рэд. У. С. Кошалева. – Мінск, 2014.

Асноўныя патрабаванні да засваення вучэбнай дысцыпліны заснаваны на мэтах сацыяльна-гуманітарнай падрыхтоўкі студэнтаў ва ўстановах вышэйшай адукацыі, вызначаных ў адукацыйным стандарце «Вышэйшая адукацыя. Першая ступень. Цыкл сацыяльна-гуманітарных дысцыплін». У іх якасці выступаюць фарміраванне і развіццё сацыяльна-асобасных кампетэнцый, заснаваных на гуманітарных ведах, эмацыйна-каштоўнасным і сацыяльна-творчым вопыце, якія забяспечваюць рашэнне і выкананне грамадзянскіх, сацыяльна-прафесійных, асобасных задач і функцый.

Агульныя патрабаванні да фарміравання сацыяльна-асобасных кампетэнцый выпускніка вызначаюцца наступнымі прынцыпамі:

- гуманізацыі як прыярытэтнага прынцыпу адукацыі, якая забяспечвае асабасна-арыентаваны характар адукацыйнага працэсу і творчую самарэалізацыю выпускніка;
- фундаменталізацыі, што садзейнічае арыентацыі зместу дысцыплін сацыяльна-гуманітарнага цыкла на выяўленне сутнасных асноў і сувязей паміж разнастайнымі працэсамі навакольнага свету, прыродазнаўчымі і гуманітарнымі ведамі;
- кампетэнтнаснага падыходу, што вызначае сістэму патрабаванняў да арганізацыі адукацыйнага працэсу, павышэння ролі самастойнай працы студэнтаў, да мадэлявання сацыяльна-прафесійных праблем і шляхоў іх вырашэння, якія забяспечваюць фарміраванне ў выпускнікоў здольнасці дзейнічаць у зменлівых жыццёвых абставінах;
- сацыяльна-асобаснай падрыхтоўкі, што забяспечвае фарміраванне ў студэнтаў сацыяльна-асабовай кампетэнтнасці, заснаванай на адзінстве набытых гуманітарных ведаў і ўменняў, эмацыйнальна-каштоўнасных адносін і сацыяльна-творчага вопыту з улікам інтарэсаў, патрэб і магчымасцей навучэнцаў;
- міждысцыплінарнасці і інтэгратыўнасці сацыяльна-гуманітарнай адукацыі, рэалізацыя якой забяспечвае цэласнасць вывучэння гуманітарных ведаў і яго ўзаемасувязь з сацыяльным кантэкстам будучай прафесійнай дзейнасці выпускніка.

У адпаведнасці з вышэйазначанымі мэтамі і прынцыпамі сацыяльна-гуманітарнай падрыхтоўкі выпускнік установы вышэйшай адукацыі пры падрыхтоўцы па адукацыйнай праграме першай ступені павінен набыць наступныя ўніверсальныя кампетэнцыі (УК):

УК-1. Ведаць заканамернасці гістарычнага развіцця і фарміравання дзяржаўных і грамадскіх інстытутаў беларускага этнасу ва ўзаемасувязі з еўрапейскай цывілізацыяй.

Мэта вучэбнай дысцыпліны «Гісторыя» – набыццё практычных навыкаў аналізу гістарычных фактаў і падзей, што забяспечвае фарміраванне сацыяльна-асобасных кампетэнцый студэнта, заснаваных на сістэме каштоўнасцей, якая сфарміравалася ў працэсе гістарычнага развіцця беларускага народа і эвалюцыі яго дзяржаўнасці і з'яўляецца тэарэтыка-метадалагічнай асновай, неабходнай для якаснай сацыяльна-прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў.

Для рэалізацыі адзначанай мэты неабходна вырашэнне наступных задач:

- фарміраванне ў студэнтаў ведаў і ўменняў аналізу заканамернасцяў і асаблівасцяў дзяржаўна-палітычнага, сацыяльна-эканамічнага, канфесійнага, культурнага, духоўнага развіцця беларускага народа з улікам цывілізацыйных характарыстык і выхавання на гэтай аснове пачуцця адказнасці за лёс краіны;
- засваенне студэнтамі сістэмы матэрыяльных, культурных і духоўных каштоўнасцяў, якія былі створаны ў працэсе гістарычнага развіцця беларускага народа і развіццё на гэтай аснове здольнасці да самарэалізацыі ва ўмовах сучаснай сацыякультурнай сітуацыі;
- гатоўнасць выпускніка вышэйшай школы як грамадзяніна Рэспублікі Беларусь у аб'ёме сваіх кампетэнцый, сфарміраваных у выніку ўсвядомленага засваення і выкарыстання вучэбнай гістарычнай інфармацыі, садзейнічаць далейшаму развіццю сваёй краіны.

У адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйнага стандарту выпускнік павінен **ведаць**:

- асаблівасці фармацыйнага і цывілізацыйнага падыходаў да вывучэння гісторыі Беларусі ў кантэксце еўрапейскай гісторыі;
- гістарычныя этапы станаўлення беларускага этнасу;
- розныя формы дзяржаўных утварэнняў на тэрыторыі Беларусі;
- станаўленне беларускай дзяржаўнасці і ўмацаванне яе суверэнітэту ў XX – пачатку XXI ст;
- савецкі варыянт мадэрнізацыі і цывілізацыйнага развіцця беларускага грамадства;
- месца і ролю беларускіх зямель у геапалітычных працэсах ў асобныя гістарычныя перыяды, уклад беларускага народа ў перамогу над фашызмам, значэнне і месца суверэннай Рэспублікі Беларусь у сучасным свеце;
- дасягненні беларускага народа ў развіцці матэрыяльнай і духоўнай культуры;

умець:

- выкарыстоўваць фармацыйны і цывілізацыйны падыходы да вывучэння асаблівасцей гістарычнага развіцця беларускага народа;
- характарызаваць умовы і вынікі станаўлення беларускага этнасу ў асобныя гістарычныя перыяды;
- тлумачыць уплыў розных культурна-цывілізацыйных фактараў на гістарычнае развіццё беларускіх зямель;
- ажыццяўляць параўнальны аналіз рэформ і рэвалюцый у працэсе мадэрнізацыі беларускага грамадства, ацэньваць вынікі функцыянавання савецкай грамадска-палітычнай сістэмы ў БССР. вызначаць сутнасныя характарыстыкі беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага развіцця;

- ацэньваць значэнне Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне, характарызаваць уклад беларускага народа ў барацьбу супраць нацызму;
- аналізаваць працэс станаўлення беларускай дзяржаўнасці, афармлення і замацавання суверэнітэту Рэспублікі Беларусь;
- характарызаваць геапалітычнае становішча беларускіх зямель у асобных гістарычных перыяды, аналізаваць месца і ролю суверэннай Рэспублікі Беларусь у сучасным свеце, ва ўмовах інтэграцыі і глабалізацыі;

валодаць:

- базавымі навукова-тэарэтычнымі ведамі па гісторыі Беларусі;
- навыкамі аналізу прычын і наступстваў гістарычных падзей;
- сістэмным і параўнальным аналіам гістарычных падзей.

Вучэбны матэрыял у праграме структураваны паволе зместу па раздзелах і тэмах. Усяго на вывучэнне дысцыпліны вылучаецца 72 гадзіны, у тым ліку – 34 аўдыторныя гадзіны, з якіх лекцыйныя – 18 гадзін і семінарскія – 16 гадзін, і 38 гадзін самастойнай працы.

Дысцыпліна выкладаецца на 1 курсе ў 1 семестры для студэнтаў спецыяльнасцей: 1-31 04 05 – «Медыцынская фізіка», 1-80 02 01 – «Медыка-біялагічная справа». Форма атрымання вышэйшай адукацыі – дзённая. Форма бягучай атэстацыі – залік у I семестры.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. УВОДЗІНЫ Ё ДЫСЦЫПЛІНУ «ГІСТОРЫЯ»

Метадалагічныя асновы вывучэння гісторыі. Перыядызацыя сусветнай гісторыі і гісторыі Беларусі. Фармацыйны і цывілізацыйны падыходы да вывучэння гісторыі. Цывілізацыя як стадыя развіцця грамадства і як лакальны культурна-гістарычны тып. Прадмет вывучэння гісторыі Беларусі ў кантэксце цывілізацыйнага развіцця рэгіянальнай і еўрапейскай гісторыі. Гістарыяграфічныя школы. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі.

Р а з д з е л I

ФАРМІРАВАННЕ БЕЛАРУСКАГА ЭТНАСУ І ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЎТВАРЭННІ НА БЕЛАРСКІХ ЗЕМЛЯХ

Тэма 2. Гістарычныя этапы фарміравання беларускага этнасу (VI ст. – пачатак XX ст.)

Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель. Пачатак рассялення славян (VI ст.) і славянізацыя балтаў. Праблема Старажытнарускай народнасці.

Паходжанне назвы «Белая Русь» (Беларусь). Эканамічныя і палітычныя фактары фарміравання беларускага этнасу ў XIV–XVIII стст. Усходнеславянскі этнакультурны падмурак Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойскага (ВКЛ). Роля праваслаўя, каталіцтва і ўніяцтва ў кансалідацыі беларускага этнасу. Этнічная самасвядомасць і менталітэт беларусаў. Трансфармацыя ідэнтычнасці і саманазвы беларускага этнасу. Духоўнае жыццё народа на беларускіх землях у IX–XVIII стст.

Далейшае развіццё беларускага этнасу ва ўмовах станаўлення рыначных адносін у XIX ст. Нацыянальная самасвядомасць беларусаў. Зараджэнне і развіццё беларусазнаўства. Тэорыя «заходнерусізму». Ідэі беларускага нацыянальнага адраджэння ў пачатку XX ст.

Тэма 3. Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX-XVIII стст.

Еўропа ў сярэднявеччы. Станаўленне ранніх патэстарных утварэнняў на беларускіх землях. Старажытная (Кіеўская) Русь. Полацкае і Тураўскае княствы і іх узаемаадносінны з Кіевым і Ноўгарадам. Удзельная раздробленасць. Стварэнне Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага. Роля заходнерускіх зямель у працэсе дзяржаўнага будаўніцтва ВКЛ. Асаблівасці фарміравання дзяржаўнага і сацыяльна-эканамічнага ладу на беларускіх землях ВКЛ.

Асноўныя тэндэнцыі развіцця сусветнай гісторыі ў Новы час. Эпоха Адраджэння, Рэфармацыя, Асветніцтва. Развіцце капіталізму. Першыя буржуазныя рэвалюцыі ў Заходняй Еўропе.

Беларускія землі пасля Люблінскай уніі. Уваходжанне ВКЛ у склад Рэчы Паспалітай абодвух народаў. Войны XVII–XVIII стст. і іх наступствы для беларускіх зямель. Узмацненне феадальнай анархіі. Паглыбленне крызісу і тры падзелы Рэчы Паспалітай паміж Аўстрыяй, Прусіяй і Расіяй. Уключэнне беларускіх зямель у склад Расійскай імперыі.

Тэма 4. Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)

Значэнне ўключэння Беларусі ў склад Расійскай імперыі ва ўмовах фарміравання індустрыяльнага грамадства. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі. Беларускія землі ў перыяд расійска-французскай вайны 1812 г. Паўстанне 1830–1831 гг. і яго наступствы.

Расійскі шлях палітычнай і эканамічнай мадэрнізацыі. Адмена прыгоннага права. Рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх здзяйснення на Беларусі. Спецыфіка прамысловага перавароту ў Беларусі. Месца эканомікі Беларусі ва ўсерасійскім рынку. Змены ў сацыяльнай структуры насельніцтва.

Грамадска-палітычныя рухі і аб'яднанні ў Беларусі. Паўстанне 1863–1864 гг., яго ўплыў на палітыку ўлад у Беларусі і грамадска-палітычную думку. Ідэалогія лібералізму, народніцкія і сацыял-дэмакратычныя плыні. Узнікненне агульнарасійскіх і беларускіх партый. Рэвалюцыя 1905–1907 гг. і пачатак расійскага парламентарызму. Сталыпінская афарная рэформа і асаблівасці яе здзяйснення ў Беларусі. Першая сусветная вайна і яе наступствы для Беларусі.

Лютаўская рэвалюцыя і фарміраванне новых улад. Стратэгія і тактыка палітычных партый у адносінах да ўлады, праблемы выбару шляхоў далейшага грамадскага развіцця. Абвастрэнне сацыяльна-эканамічнага, палітычнага крызісу ў Расіі і расстаноўка палітычных сіл на Заходнім фронце і ў Беларусі восенню 1917 г. Кастрычніцкі пераварот у Петраградзе і ў Беларусі.

Раздел II

СТАНАЎЛЕННЕ БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ І ЎМАЦАВАННЕ ЯЕ СУВЕРЭНІТЭТУ Ў XX – ПАЧАТКУ XXI СТСТ.

Тэма 5. Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 гг.)

Роля Кастрычніцкага пераварота ў гістарычным лёсе беларускага народа. Устанаўленне савецкай улады ў Беларусі. Першыя рэвалюцыйныя пераўтварэнні. Барацьба супраць германскіх акупантаў.

Праблемы фарміравання беларускай дзяржаўнасці на нацыянальна-дэмакратычнай і рэвалюцыйна-класавай асновах. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі – спроба зацвярджэння беларускай дзяржаўнасці на заходніх парламенцкіх прынцыпах. Утварэнне беларускай дзяржаўнасці на савецкай аснове. Савецка-польская вайна. Роля і месца БССР у складзе СССР.

Савецкая мадэль мадэрнізацыі грамадства. Усталяванне савецкай аднапартыйнай грамадска-палітычнай сістэмы ў БССР. Сканцэнтраванне функцый заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады ў руках дзяржаўна-партыйнага апарата. Дэфармацыі ў грамадска-палітычным жыцці БССР. Палітычныя рэпрэсіі 30-х гг. XX ст. Праблема вызначэння грамадска-палітычнага ладу ў СССР.

Шляхі і метады будаўніцтва індустрыяльнага грамадства ў савецкай Беларусі (асаблівасці НЭПа, індустрыялізацыя, калектывізацыя).

Уздзеянне савецкага фактару на фарміраванне беларускай нацыі. Станаўленне беларускай савецкай культуры. Палітыка беларусізацыі. Дасягненні і супярэчнасці развіцця культуры і навукі ў 30-я гг. XX ст. Стаўленне савецкай улады да царквы.

Тэма 6. Беларусь у гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайны

Прыход фашыстаў да ўлады ў Італіі і нацыстаў да ўлады ў Германіі. Абвастрэнне супярэчнасцей паміж еўрапейскімі дзяржавамі ў 30-я гг. XX ст. Правал палітыкі калектывінай бяспекі. Пачатак Другой сусветнай вайны. Далучэнне Заходняй Беларусі да СССР, аб'яднанне беларускага народа ў складзе БССР.

Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі. Устанаўленне акупацыйнага рэжыму і яго мэты. Рабаванне гітлераўцамі гаспадарчых і культурных каштоўнасцей Беларусі. Генацыд на тэрыторыі Беларусі. Калабаранцкія арганізацыі і іх дзейнасць.

Вызначальныя перамогі Чырвонай Арміі (бітвы пад Масквой, Сталінградам, Курскам), іх уплыў на ўздым партызанскага руху і падпольнай барацьбы. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. Пачатак вызвалення

Беларусі. Аперацыя «Баграціён». Завяршальныя пераможныя аперацыі Чырвонай Арміі.

Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над нацызмам і фашызмам. Ураджэнцы Беларусі на франтах вайны і ў еўрапейскім руху Супраціўлення. Захаванне памяці аб вайне.

Тэма 7. БССР: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа ў пасляваенны перыяд (1945 – 1991 гг.)

Геапалітычныя змены на міжнароднай арэне пасля Другой сусветнай вайны. Пачатак «халоднай вайны». Супрацьстаянне дзвюх сацыяльна-палітычных сістэм. Барацьба за мір і разбраенне. Крызіс сусветнай сацыялістычнай сістэмы і яе распад. Заканчэнне «халоднай вайны».

Аднаўленне прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў першае пасляваеннае пяцігоддзе. Калектывізацыя ў Заходняй Беларусі. Эканамічнае развіццё БССР ва ўмовах пачатку навукова-тэхнічнай рэвалюцыі. Эканамічная рэформа 1965 г. і яе вынікі. Спецыялізацыя прамысловасці і сельскай гаспадаркі БССР ва ўмовах адзінага народнагаспадарчага комплексу СССР. Зніжэнне тэмпаў вытворчасці і нарастанне крызісных з'яў у эканоміцы. Палітыка перабудовы, курс на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця. Чарнобыльская аварыя і яе наступствы. Паглыбленне эканамічнага крызісу ў СССР і БССР у канцы 80-х гг. XX ст.

Грамадска-палітычнае жыццё ў СССР і БССР у першае пасляваеннае дзесяцігоддзе. Барацьба з антысавецкімі групойкамі. Ідэалагічныя кампаніі і неабгрунтаваныя рэпрэсіі па палітычных матывах другой паловы 1940-х – пачатку 1950-х гг. Асуджэнне культуры асобы І. В. Сталіна. Спробы дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця ў другой палове 1950-х – 1964 гг. Наростанне кансерватызму ў грамадска-палітычным жыцці ў 1970-я – першай палове 1980-х гг. Першыя крокі па рэфармаванні палітычнай сістэмы ў гады перабудовы. Змяненні ў Канстытуцыях СССР і БССР. Крызіс савецкага федэралізму. «Парад суверэнітэтаў», барацьба за суверэнітэт Беларусі.

Адукацыя, навука і культура БССР у пасляваенны перыяд: дасягненні і праблемы. Дзяржаўная рэлігійная палітыка і становішча канфесій.

Тэма 8. Рэспубліка Беларусь ў канцы XX – пачатку XXI ст.

Жнівеньскія падзеі 1991 г. у СССР і БССР. Абвяшчэнне Рэспублікі Беларусь. Пачатак фарміравання органаў улады і кіравання рэспублікі на прынцыпах суверэнітэту. Распад СССР і ўтварэнне СНД. Заканадаўча-правое афармленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь 1994 г. Выбары прэзідэнта і фарміраванне новай сістэмы ўлады. Рэспубліканскія рэфэрэндумы 1995 і

1996 гг., іх вынікі. Дапаўненні і змяненні ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Эвалюцыя «вертыкалі» ўлады і кіравання.

Крызісны стан прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў пачатку 90-х гг. XX ст. Стварэнне перадумоў пераходу да рыначнай эканомікі, напрацоўка прававой базы, вызначэнне метадаў і накірункаў рэфармавання эканомікі. Распрацоўка і рэалізацыя беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага інавацыйнага развіцця краіны. Дасягненні і праблемы беларускай эканомікі. Сусветны эканамічны і фінансавы крызіс і яго наступствы для краін Усходняй Еўропы. Сучасны стан прамысловасці, сельскай гаспадаркі і сацыяльнай сферы Беларусі.

Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь ва ўмовах сусветных глабалізацыйных працэсах. Міжнароднае прызнанне Рэспублікі Беларусь і змены ў знешнепалітычным курсе краіны. Выпрацоўка стратэгіі і прынцыпаў знешняй палітыкі, яе шматвектарнасць. Беларуска-расійскія адносіны, стварэнне Саюза Беларусі і Расіі. Беларусь і СНД, фарміраванне мытнага саюза і адзінай эканамічнай прасторы. Беларусь і сучасныя геапалітычныя праекты ва Усходняй Еўропе (ЕўраАзЭС, АДКБ, «Усходняе партнёрства»).

Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь. Фарміраванне нацыянальнай сістэмы адукацыі. Складанасці навуковай працы, страты і здабыткі беларускай навукі. Стан гісторыка-культурнай спадчыны. Асноўныя накірункі развіцця літаратуры і мастацтва. Узаемаадносіны дзяржавы і царквы, адраджэнне рэлігійна-канфесійнага жыцця.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

Нумар раздзелу, тэмы	Назвы раздзелаў, тэмаў	Колькасць гадзінаў					Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі	Кіруемая самастойная праца	
1	2	3	4	5	6	7	8
	Сацыяльна-гуманітарны модуль 1. Гісторыя	18		16			
1	Раздзел I. Фарміраванне беларускага этнасу і дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях	12		8			
1.1	<i>Тэма 1. Уводзіны ў дысцыпліну «Гісторыя».</i> 1. Гісторыя як навука 2. Гістарычныя крыніцы, гістарыяграфія 3. Метадалогія гісторыі 4. Фармацыйны і цывілізацыйны падыходы да вывучэння гісторыі	2		2			Апытанне, дыскусія
1.2	<i>Тэма 2. Гістарычныя этапы фарміравання беларускага этнасу (VI ст. – пачатак XX ст.).</i>	2		2			

	<p>1. Найстаражытнае насельніцтва на беларускіх землях</p> <p>2. Славянская каланізацыя і славянізацыя балтаў</p> <p>3. Этнічныя працэсы на беларускіх землях у перыяды Сярэднявечча і Ранняга Новага часу</p> <p>4. Канцэпцыі фарміравання беларускай народнасці</p> <p>5. Паходжанне назвы «Белая Русь»</p>						
1.3	<p><i>Тэма 3. Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX – XVIII стст.</i></p> <p>1. Хрысціянская цывілізацыя Сярэднявечча</p> <p>2. Станаўленне ранніх патэстарных утварэнняў на беларускіх землях</p> <p>2. Стварэнне Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага. Асновы яго палітычнага, эканамічнага і сацыяльнага ладу</p> <p>3. Асаблівасці развіцця еўрапейскай і сусветнай цывілізацыі ў Новы час</p> <p>4. Беларускія землі ў часы Рэчы Паспалітай абодвух народаў</p> <p>5. Крызіс і падзелы Рэчы Паспалітай</p>	4		2			Апытанне, дыскусія
1.4	<p><i>Тэма 4. Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.).</i></p>	4		2			Апытанне, дыскусія

	<p>1. Уключэнне беларускіх зямель у склад Расійскай імперыі. Напрамкі палітыкі самаўладдзя на далучаных землях</p> <p>2. Беларускія землі ў часы расійска-французскай вайны 1812 г.</p> <p>3. Паўстанне 1830–1831 гг і яго наступствы.</p> <p>4. Мадэрнізацыйныя працэсы на беларускіх землях. Эканамічная, палітычная, этнічная, культурная мадэрнізацыя</p> <p>5. Паўстанне 1863–1864 гг. Грамадска-палітычнае жыццё на беларускіх землях у другой палове XIX ст.</p> <p>6. Беларускія землі ў часы Першай рускай рэвалюцыі 1905–1907 гг. Сталыпінскія рэформы</p> <p>7. Беларускія землі ва ўмовах Першай сусветнай вайны. Лютаўская рэвалюцыя. Растаноўка палітычных сілаў ў 1917 г. Кастрычніцкі пераварот</p>						
2	Раздзел II. Станаўленне беларускай дзяржаўнасці і ўмацаванне яе суверэнітэту ў XX – пачатку XXI стст.	6		8			
2.1	<i>Тэма 5. Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 гг.)</i> 1. Усталяванне савецкай улады ў Беларусі, першыя пераўтварэнні	2		2			Апытанне, дыскусія

	<p>2. Выбар шляху для развіцця дзяржаўнасці. БНР як рэалізацыя нацыянальна-дэмакратычнага праекта</p> <p>3. Утварэнне беларускай дзяржаўнасці на савецкай аснове. Савецка-польская вайна. Стварэнне СССР і месца БССР у яго структуры</p> <p>4. Савецкая мадэль мадэрнізацыі грамадства. Таталітарная савецкая сістэма і яе асаблівасці</p> <p>5. Праблемы культурнага і этнічнага развіцця Беларусі ў рамках савецкай сістэмы</p>						
2.2	<p><i>Тэма 6. Беларусь у гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайны.</i></p> <p>1. Міжнародныя адносіны і палітычная сітуацыя ў Еўропе ў міжваенны перыяд</p> <p>2. Пачатак Другой сусветнай вайны. Уступленне ў вайну СССР і далучэнне Заходняй Беларусі да БССР</p> <p>3. Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі</p> <p>4. Акупацыя, калабарацыя, супраціўленне</p> <p>5. Пералом у вайне. Вызваленне Беларусі і завяршальны этап вайны</p> <p>6. Вынікі і значэнне вайны для Беларусі. Роля беларускага народа ў падзеях Другой</p>		2				Апытанне, дыскусія

	сусветнай вайны. Памяць пра вайну						
2.3	<p>Тэма 7. БССР: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа ў пасляваенны перыяд (1945 – 1991 гг.)</p> <p>1. Геапалітычная сітуацыя. Пачатак «халоднай вайны»</p> <p>2. Эканамічнае развіццё БССР у 1945–1991 гг. Эканамічныя прычыны крызісу і распаду СССР</p> <p>3. Эвалюцыя грамадска-палітычнага жыцця ў СССР і БССР у 1945–1991 гг. Працэс здабыцця Беларуссю незалежнасці</p> <p>4. Адукацыя, культура, навука БССР у пасляваенны перыяд</p>	2		2			Апытанне, дыскусія
2.4	<p>Тэма 8. Рэспубліка Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.</p> <p>1. Распад СССР і станаўленне суверэннай Рэспублікі Беларусь</p> <p>2. Стварэнне і эвалюцыя канстытуцыйнага ладу Беларусі</p> <p>3. Эканамічнае развіццё Беларусі ў канцы XX – пачатку XXI стст. Беларуская эканамічная мадэль</p> <p>4. Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь ва ўмовах глабалізацыі</p> <p>5. Адукацыя, навука, культура, рэлігія ў незалежнай Рэспубліцы Беларусь</p>	2		2			Апытанне, дыскусія

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная:

1. Бригадин, П. И. История Беларуси в контексте европейской истории: курс лекций / П. И. Бригадин. – Минск, 2007.
2. Великая Отечественная война советского народа (в контексте Второй мировой войны): учеб. пособие / под ред. А. А. Ковалени, Н. С. Сташкевича. – Минск, 2004.
3. Гісторыя Беларусі: у 2 ч. / пад рэд. Я. К. Новіка, Г. С. Марцуля. – Мінск, 2007.
4. Гісторыя Беларусі ў кантэксце еўрапейскай цывілізацыі: дапаможнік / пад рэд. Л. В. Лойкі. – Мінск, 2005.
5. Гісторыя Беларусі і сусветная цывілізацыя: дапам. для студэнтаў прыродазн. фак. / А. Г. Каханоўскі [і інш.]. – Мінск, 2008.
6. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветных цывілізацый / пад рэд. В. І. Галубовіча, Ю. М. Бохана. – Мінск, 2007.
7. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветных цывілізацый: вучэб. дапам.: у 2 ч. / пад рэд. А. А. Кавалені, В. Ф. Касовіча. – Мінск, 2005.
8. Гісторыя Беларусі: у 2 ч.: курс лекцый. / пад рэд. Я. К. Новіка, Г. С. Марцуля. – Мінск, 2000; 2002.
9. Дзмітрачкоў, П. Ф. Беларусь у складзе Вялікага княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVII ст.). – Магілёў, 2003.
10. История Беларуси: полный курс / Ю. Л. Казаков, П. О. Лойко, С. Н. Ходин и др. – Минск, 2010.
11. История Беларуси: учеб.-информац. пособие / под ред. А. Г. Кохановского, О. А. Яновского. – Минск, 2001.
12. История Беларуси: учеб. пообие: в 2 ч. / под ред. Я. И. Трещенка. – Могилев, 2005.
13. Ковкель, И. И. История Беларуси с древнейших времен до нашего времени / И. И. Ковкель, Э. С. Ярмусик. – Минск, 2006.
14. Котов, А. И. История Беларуси и мире цивилизации / А. И. Котов. – Минск, 2006.
15. Методологические проблемы истории: учеб. пособие / под общ. ред. В. Н. Сидорцова. – Минск, 2006.
16. Плавінскі, М. А. Гісторыя Беларусі ў кантэксце еўрапейскай цывілізацыі: вучэб.-метадыч. дапам. / М. А. Плавінскі. – Мінск: ІВЦ Мінфіна, 2017. – 107 с.
17. Проблемы формирования белорусской государственности в XX -начале XXI века: Избранные труды Н. С. Сташкевича / под науч. ред. А. Н. Данилова, В. С. Кошелева. – Минск, 2012.
18. Саракавік, Г. А. Гісторыя Беларусі ў кантэксце сусветнай гісторыі / Г. А. Саракавік. – Мінск, 2006.

19. Чигринов, П. Г. Очерки истории Беларуси: учеб. пособие / П. Г. Чигринов. – Минск, 2007.
20. Шымуковіч, С. Ф. Гісторыя Беларусі: курс лекцый. У 2 частках / С. Ф. Шымуковіч. – 2-е выданне. – Мінск, 2005.

Дадатковая:

1. Белоруссия в эпоху феодализма: сб. док. и материалов: в 4 т. – Минск, 1959–1979.
2. Белоруссия в эпоху капитализма: сб. док. и материалов: в 4 т. – Минск, 1983; 1990.
3. Беларускія летапісы і хронікі. – Мінск, 1997.
4. Беларуская міфалогія: энцыкл. слоўн. / С. Санько [і інш.]; склад. І. Клімковіч. – 2-е выд., дап. – Мінск, 2006.
5. Вішнеўскі, А. Ф. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі ў дакументах і матэрыялах / А. Ф. Вішнеўскі, Я. А. Юхо. – Мінск, 2003.
6. Вялікае княства Літоўскае // Энцыклапедыя: у 3 т. – Мінск, 2005; 2006.
7. Гістарычны шлях беларускай нацыі і дзяржавы. – Мінск, 2001.
8. Гісторыя Беларусі: у 6 т. – Мінск, 2000–2006. – Т. 1: Старажытная Беларусь: ад першапачатковага засялення да сярэдзіны XIII ст.; Т. 3: Беларусь у часы Рэчы Паспалітай (XUII–XUIII стст.); Т. 4: Беларусь у складзе Расійскай імперыі (канец XVIII – пачатак XX ст.); Т. 5: Беларусь у 1917–1945 гг. / рэдкал.: М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш.].
9. Дзмітрачкоў, П. Ф. Беларусь у складзе Вялікага княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVII ст.). – Магілёў, 2003
10. Довнар-Запольский, М. В. История Белоруссии. – Минск, 2003.
11. Хрестоматия по истории Белоруссии. С древнейших времен до 1917 г. – Минск, 1977.
12. Ігнатоўскі, У. М. Кароткі нарыс гісторыі Беларусі. – Мінск, 1991.
13. Иллюстрированная хронология истории Беларуси. – Минск, 1998.
14. История Европы / под науч. ред. В. С. Кошелева. – Минск; М., 1996.
15. Канфесіі на Беларусі (канец XUIII – XX ст.). – Мінск, 1998.
16. Камінський Сулима, А. Історія Речі Посполитої як історія багатьох народів, 1505 – 1795. Громадяни, їхня держава, суспільство, культура / А. Сулима Камінський. – Київ, 2011.
17. Круталевич, В. А. История Беларуси: становление национальной державности (1917–1922 гг.). / В. А. Круталевич. – Минск, 2003.
18. Ластоўскі, В. Ю. Кароткая гісторыя Беларусі. – Мінск, 1992.
19. Летапісы і хронікі Беларусі. Сярэднявечча і раньнемадэрны час. Тэматычны дадатак да нумару «АРСНЕ» № 9 за 2009 («Беларусь і Літва: 1000 год разам») / уклад. В. Варонін. – АРСНЕ-Пачатак, 2010.
20. Лукашенко, А. Г. Исторический выбор Беларуси: лекция Президента Республики Беларусь в Белорусском государственном университете, Минск, 14 марта 2003 г. / А. Г. Лукашенко. – Минск, 2003.

21. Лукашэнка, А. Р. Выступленне на цырымоніі адкрыцця плошчы Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь / А. Р. Лукашэнка // Афіцыйны інтэрнет-партал Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь [Электронны рэсурс]. – URL: <http://president.gov.by/by/press145705.html#doc>. (дата звароту: 27.07.2013).
22. Марцуль, Г. С. Гісторыя Беларусі: насельніцтва, фарміраванне і вызначэнне этнічных і дзяржаўна-адміністрацыйных межаў, беларускае замежжа / Г. С. Марцуль, М. С. Шашкевіч. – Мінск, 1997.
23. Основы идеологии белорусского государства: учеб. пособие / под общ. ред. Г. А. Василевича, Я. С. Яскевич. – Минск, 2004.
24. Очерки истории науки и культуры Беларуси. IX—XX вв. – Минск, 1996.
25. Падокшын, С. А. Беларуская думка ў кантэксце гісторыі і культуры / С. А. Падокшын. – Мінск, 2003.
26. Пилипенко, М. Ф. Возникновение Белоруссии: новая концепция / М. Ф. Пилипенко. – Минск, 1991.
27. Пичета, В. И. История белорусского народа / В. И. Пичета. – Минск, 2003.
28. Рэлігія і царква на Беларусі: энцыкл. давед. – Мінск, 2001.
29. Снайдэр, Т. Рэканструкцыя нацый: Польшча, Украіна, Літва і Беларусь, 1569 – 1999 / Т. Снайдэр. – Мінск, 2010.
30. Статут Вялікага княства Літоўскага 1588 г: Тэкст. Даведнік. Каментарыі. – Мінск, 1989.
31. Статут Вялікага княства Літоўскага 1566 г. / Т. І. Доўнар, У. М. Сатолін, Я. А. Юхо; рэдкал. Т. І. Доўнанр і інш. – Мінск, 2003.
32. Францыск Скарына і яго час: энцыкл. давед. – Мінск, 1988.
33. Ходзін, С. М. Гісторыя культуры Беларусі ў 1920–1930-я гг. / С. М. Ходзін. – Мінск, 2001.
34. Чарняўскі, М. М. Ілюстраваная гісторыя старадаўняй Беларусі: першабытны перыяд / М. М. Чарняўскі. – Мінск, 2003.
35. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: у 6 т. — Мінск, 1993 – 2003.
36. Этнаграфія Беларусі. Энцыклапедыя. – Мінск, 1989.
37. Юхо, Я. А. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі: у 2 ч. / Я. А. Яхо – Мінск, 2000; 2003.

АСНОЎНЫЯ СРОДКІ ДЫАГНОСТЫКІ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Для дыягностыкі якасці засвоеных студэнтамі ведаў і набытых імі кампетэнцый ужываюцца наступныя асноўныя сродкі:

- ✓ пісьмовыя кантрольныя працы. Для выканання заданняў студэнтам прапануюцца адаптаваныя фрагменты тэкстаў арыгінальных гістарычных крыніц;
- ✓ творчыя пісьмовыя працы (эсэ);
- ✓ вусны залік.

ПЫТАННІ ДА ЗАЛІКУ

1. Гістарычная перыядызацыя.
2. Фармацыйны і цывілізацыйны падыходы да вывучэння гісторыі.
3. Старажытнае насельніцтва на тэрыторыі Беларусі. Матэрыяльная і духоўная культура першабытнага грамадства. Прысвойваючая і вытворчая гаспадарка.
4. Рассяленне славян на тэрыторыі Беларусі. Змены ў гаспадарцы. Грамадскі лад і вераванні славян.
5. Славянізацыя балтаў. Саюзы плямёнаў крывічоў, радзімічаў і дрыгавічоў.
6. Фарміраванне старажытнарускай дзяржаўнасці.
7. Полацкае і Тураўскае княствы, іх узаемаадносінны з Кіевам і Ноўгарадам.
8. Прычыны ўдзельнай раздробленасці Старажытнай Русі.
9. Сацыяльна-эканамічнае развіццё заходніх зямель Старажытнай Русі. Формы эксплуатацыі сялян. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю.
10. Барацьба з крыжакамі і мангола-татрскай агрэсіяй.
11. Прычыны ўзнікнення і працэс фарміравання ВКЛ. Асаблівасці становішча беларускіх зямель-княстваў у палітычнай сістэме ВКЛ.
12. Палітычны лад і сістэма кіравання ў ВКЛ. Сацыяльна-палітычнае развіццё ВКЛ у канцы XIV – першай палове XVI ст. Крэўская унія.
13. Барацьба з Тэўтонскім ордэнам і саперніцтва з Маскоўскай дзяржавай. Грунвальдская бітва.
14. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель. Станаўленне феадальнага землеўладання. Гарадское самакіраванне, рамяство і гандль.
15. Фарміраванне этнічнай тэрыторыі беларусаў у XIII–XV стст. Эканамічныя і палітычныя фактары кансалідацыі беларускага этнасу (народнасці).
16. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларускай народнасці і назвы «Белая Русь».
17. Прыняцце хрысціянства і распаўсюджанне пісьменства на Русі.
18. Культура Беларусі XIV–XVI стст.: мова, кнігадрукаванне, статуты ВКЛ, архітэктура, адукацыя. Фарміраванне талерантнасці ў практыцы рэлігійнага жыцця.
19. Утварэнне Рэчы Паспалітай і становішча ВКЛ у яе складзе.
20. Дзяржаўны лад Рэчы Паспалітай.
21. Фарміраванне саслоўяў у Рэчы Паспалітай. Юрыдычнае і эканамічнае запрыгоньванне сялян. Аграрная рэформа 1557 г.
22. Сацыяльна-палітычнае развіццё гарадоў. Магдэбургскае права. Рамяство і развіццё гандлёвых сувязей.
23. Характар і галоўныя напрамкі палітыкі царызму ў Беларусі. Сутнасць палітыкі русіфікацыі.
24. Нацыянальна-вызваленчыя паўстанні (1830–1831 гг., 1863 г.), іх уплыў на палітыку царызму.

25. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі пасля ўключэння ў склад Расійскай імперыі: крызіс феадальна-прыгонніцкай сістэмы, парасткі буржуазнага ладу. Адмена прыгоннага права.
26. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст.: асаблівасці іх правядзення ў Беларусі.
27. Народніцтва і сацыял-дэмакратыя ў Беларусі. Афармленне агульнарасійскіх палітычных партый.
28. Рэвалюцыя 1905–1907 гг. Пачатак парламентарызму.
29. Лютаўская рэвалюцыя 1917 г. Яе асаблівасці ў Беларусі.
30. Беларускі нацыянальны рух і яго роля ў рэвалюцыях пачатку XX ст.
31. Асаблівасці ўстанаўлення канфесійных адносін на Беларусі ў XVI–XVII стст. Брэсцкая царкоўна-рэлігійная унія. Фарміраванне і дзейнасць уніяцкай царквы на Беларусі.
32. Культура Беларусі XVI–XIX стст., паланізатарскія тэндэнцыі ў яе развіцці. Адукацыя, тэатр, выяўленчае мастацтва, архітэктура, мастацкая літаратура.
33. Першыя праявы беларускай нацыянальнай ідэі ў літаратуры, гісторыі, этнаграфіі. Зараджэнне і развіццё беларусазнаўства.
34. Эканамічныя і палітычныя фактары фарміравання беларускай нацыі. Асноўныя тэндэнцыі і асаблівасці развіцця беларускай нацыі.
35. Войны XVI–XVII стст., якія праходзілі на тэрыторыі Беларусі і іх наступствы.
36. Уключэнне беларускіх зямель у склад Расійскай імперыі ў выніку падзелаў Рэчы Паспалітай.
37. Беларускія землі падчас вайны 1812 г.
38. Геапалітычнае становішча і сацыяльна-эканамічная сітуацыя ў Беларусі ва ўмовах Першай сусветнай вайны.
39. Перамога Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Петраградзе. Усталяванне савецкай улады ў Беларусі.
40. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі.
41. Стварэнне беларускай савецкай дзяржаўнасці.
42. Новая эканамічная палітыка ў Беларусі: яе сутнасць, супярэчнасці ажыццяўлення.
43. Афармленне савецкай палітычнай сістэмы ў Беларусі. Палітычныя рэпрэсіі 30-х гг. XX ст.
44. Ажыццяўленне індустрыялізацыі і калектывізацыі ў Беларусі. Цяжкасці, праблемы, памылкі.
45. Грамадска-палітычнае, эканамічнае, нацыянальна-культурнае становішча Заходняй Беларусі ў складзе Польшчы.
46. Змены ў грамадскім жыцці рэспублікі ў другой палове 50-х – пачатку 60-х гг.: працэсы дэмакратызацыі, іх непаслядоўнасць і супярэчлівасць.
47. Грамадска-палітычнае жыццё БССР 70-х – першай паловы 80-х гг.
48. Спробы мадэрнізацыі савецкай грамадска-палітычнай сістэмы ў час перабудовы.

49. Нарастанне крызісу савецкай сістэмы. Распад СССР. Стварэнне Садружнасці Незалежных Дзяржаў.
50. Заканадаўча-прававое афармленне дзяржаўнага суверэнітэту Беларусі.
51. Увядзенне прэзідэнцкай формы кіравання. Вынікі рэспубліканскіх рэферэндумаў.
52. Міжнароднае прызнанне суверэннай Рэспублікі Беларусь. Працэс стварэння Саюза Беларусі і Расіі.
53. Духоўнае і культурнае жыццё беларускага народа на мяжы XX–XXI стст. Нацыянальна-культурнае адраджэнне.
54. Распрацоўка нацыянальнай стратэгіі ўстойлівага развіцця і рэалізацыя беларускай мадэлі сацыяльна-арыентаванай эканомікі.
55. Вынікі станаўлення і развіцця беларускай нацыі ў працэсе ўзаемадзеяння разнастайных этнакультурных саюзаў.
56. Перспектывы развіцця суверэннай Рэспублікі Беларусь у XXI ст.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ НАВУЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ УВА

Назва дисципліни, з якої патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы ўстанавы вышэйшай адукацыі па дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, што распрацавала вучэбную праграму (з пазначэннем даты і нумару пратаколу)
Сацыяльна-гуманітарны модуль 1. Паліталогія	Кафедра сацыяльна-гуманітарных навук і ўстойлівага развіцця		Пратакол № 11 ад 31.08.2018_____

Узгоднена
 Загадчык кафедры
 сацыяльна-гуманітарных
 навук і ўстойлівага развіцця

М.А. Плавінскі